Oldja meg az Ax = b lineáris egyenletrendszert, ha

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ -2 & 0 \\ 4 & -2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 4 \\ 2 \\ -8 \\ 3 \end{pmatrix}$$

4 agented Z ismendlen

rang(A) = as ismuflened (vogis A Mivel andopained) memolice extra 1 mesoldes

* = remuelle elem

$$X_2 = Z$$

$$2x_1 + 3x_2 = 4 \implies x_1 = -1$$

$$X_2 = Z$$

$$2X_1 + 3X_2 = 4 \implies$$

$$x_2 = 2$$

$$2x_1 + 3x_2 = 4$$

$$X_2 = Z$$

$$2X_1 + 3X_2 = 0$$

 $X = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix}$

Oldja meg az Ax = b lineáris egyenletrendszert, ha

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ -2 & 0 \\ 4 & -2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -1 \\ 4 \\ -10 \\ 1 \end{pmatrix}$$

4 essenled, 2 ismentlen

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
-2 & 0 & 1 \\
4 & -2 & -10 \\
1 & 2 & 1
\end{pmatrix}
\xrightarrow{\mathbb{N}^{-1} - 1}
\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 3 & 3 \\
0 & -8 & -8 \\
0 & \frac{1}{2} & \frac{3}{2}
\end{pmatrix}
\longrightarrow
\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 1 \\
0 & 1 & 3
\end{pmatrix}
\longrightarrow
\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 1 & 1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & 3 & -1 \\
0 & 0 & 0
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
3 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 2
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
3 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 2
\end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
x & x & x \\
0 & x & x \\
0 & x & x
\end{pmatrix}$$

$$rang(A) = rang(A|F)$$

$$\begin{pmatrix}
x & x & x \\
0 & x & x
\end{pmatrix}$$

$$rang(A) = rang(A|F)$$

$$rang(A) = rang(A|F)$$

$$rang(A) = 3$$

$$rang(A|F)$$

$$rang(A) = 3$$

$$rang(A|F)$$

$$rang(A) = 3$$

$$rang(A|F)$$

$$ran$$

Mill rang (A) < 4 arous as A onlop vertire. hin fissad = régteen son mo. Ax= & 18cm (A) = roung (A16)? nem O megalde's mesaldhold yen on sol wo essentelum mo

Határozza meg det(A) értékét, ha

$$A = \left(\begin{array}{rrrr} 2 & -1 & 0 & -1 \\ 6 & 0 & -2 & -2 \\ -4 & -4 & 3 & 2 \\ 6 & -6 & 4 & -10 \end{array}\right)$$

$$\begin{pmatrix}
2 & -1 & 0 & -1 \\
6 & 0 & -2 & -2 \\
-4 & -4 & 3 & 2 \\
6 & -6 & 4 & -10
\end{pmatrix}
\begin{vmatrix}
-31 \\
0 & 3 & -2 & 1 \\
0 & -6 & 3 & 0 \\
0 & -3 & 4 & -7
\end{vmatrix}$$

$$\begin{pmatrix}
2 & -1 & 0 & -1 \\
0 & 3 & -2 & 1 \\
0 & 0 & -1 & 2 \\
0 & 0 & 2 & -6
\end{pmatrix}$$

$$did(A) = 2 \cdot 3 \cdot (-1) \cdot (-2) = +12$$

Döntse el, hogy a következő vektorok lineárisan függetlenek-e.

$$v_1=\left(egin{array}{c} -1 \ 2 \ 1 \end{array}
ight), \quad v_2=\left(egin{array}{c} -2 \ 3 \ 3 \end{array}
ight), \quad v_3=\left(egin{array}{c} 1 \ -5 \ 3 \end{array}
ight)$$

Lineáris leképezések

Ha $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$, akkor A minden n elemű oszlopvektorhoz hozzárendel egy m elemű oszlopvektort.

Példa:

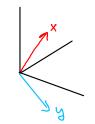
$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{2 \times 3}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \times 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 \\ -1 \\ 2 \times 4 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

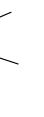
$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 - x_3 \\ x_2 - x_3 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$$
$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ -x_3 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} \Lambda & 0 & 0 \\ 0 & \Lambda & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{pmatrix} \chi_1 \\ \chi_2 \\ \chi_3 \end{pmatrix} \mapsto \begin{pmatrix} \chi_1 \\ \chi_2 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Lineáris leképezések

A mátrixműveletek tulajdonságaiból:

- $\forall u, v \in \mathbb{R}^n$ esetén A(u+v) = Au + Av,
- $\forall v \in \mathbb{R}^n$, $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén $A(\lambda u) = \lambda(Au)$

Definíció K = 12 vog K = C

Legyenek V és W vektorterek K felett. $\varphi\colon V o W$ lineáris leképezés, ha

- additív, azaz $\forall u, v \in V$: $\varphi(u + v) = \varphi(u) + \varphi(v)$;
- homogén, azaz $\forall v \in V$, $\lambda \in \mathbb{K}$: $\varphi(\lambda v) = \lambda \varphi(v)$.

Ha V=W, akkor a lineáris leképezést lineáris transzformációnak hívjuk.

Így $A \in \mathbb{R}^{m imes n}$ esetén arphi(u) = Au lineáris leképezés \mathbb{R}^n -ből \mathbb{R}^m -be.

Ha $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$, akkor $\varphi(u) = Au$ lineáris transzformáció.

Megjegyzés: lineáris leképezések esetén nullvektor képe nullvektor.

Ha $\mathcal{B}=(b_1,b_2,\ldots,b_n)$ bázisa \mathbb{R}^n -nek, akkor minden $v\in\mathbb{R}^n$ felírható ebben a bázisban:

$$v = \lambda_1 b_1 + \lambda_2 b_2 + \dots + \lambda_n b_n$$

Ekkor

$$Av = \lambda_1 Ab_1 + \lambda_2 Ab_2 + \cdots + \lambda_n Ab_n,$$

azaz minden vektornak a képe felírható a bázisvektorok képéből.

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{2\times 2} \qquad y = Ax$$

$$x = \begin{pmatrix} 4 \\ 2 \end{pmatrix} \qquad \mathbb{R}^{2} - ten \quad a \quad ten \quad be \text{ is } e_{1} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \ell_{2} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$x = 4 \cdot e_{1} + z \cdot e_{2}$$

$$Ax = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 \\ 14 \end{pmatrix} = 4 \cdot Ae_{1} + z \cdot Ae_{2}$$

$$\begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Aradi Bernadett, Baran Ágnes

Egy lineáris transzformációt egyértelműen meghatároz egy bázison való hatása. Ha $\mathcal{B}=(b_1,b_2,\ldots,b_n)$ bázisa V-nek, és $\varphi(b_i)=w_i$, akkor ha $v=\lambda_1b_1+\lambda_2b_2+\cdots+\lambda_nb_n$, akkor ennek φ általi képe:

$$\varphi(v) = \lambda_1 w_1 + \lambda_2 w_2 + \cdots + \lambda_n w_n.$$

Definíció

Legyen V egy n-dimenziós valós vektortér, $\mathcal{B}=(b_1,b_2,\ldots,b_n)$ bázisa V-nek, tekintsünk továbbá egy $\varphi\colon V\to V$ lineáris transzformációt. Ekkor φ -nek a \mathcal{B} bázisra vonatkozó mátrixa az az $n\times n$ -es mátrix, amelynek i-edik oszlopában $\varphi(b_i)$ -nek a \mathcal{B} bázisra vonatkozó koordinátái állnak.

 \implies minden φ lineáris transzformáció felírható $\varphi(v) = Av$ alakban.

$$\begin{aligned}
\Psi\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} z_{X_1} + x_2 \\ -x_1 + x_2 \end{pmatrix} & \text{ (in. lestipesés} \\
\Psi\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \end{pmatrix} \\
\Psi\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x) &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot X \\
Y(x)$$

4: 12-3102

Sajátérték, sajátvektor

Példa

Élőlények egy zárt populációjában az egyedek legfeljebb 3 évig élnek. Az egyedeknek az első évben nem keletkezik utódja, a másodéves egyedek esetén az átlagos reprodukciósszám 6, a harmadik éves egyedeknél 8. Az 1 és 2 éves egyedek 50-50%-a éli meg a következő évet. Adjunk egy olyan kiinduló korcsoportonkénti egyedszámot, melynek koreloszlása nem változik az évek során.

 $x = (x_1, x_2, x_3)^T$ a kiinduló egyedszámok. Van-e olyan x, melyre valamely $\lambda > 0$ valós számmal

$$\begin{vmatrix} 6 \sqrt{3} x & 1 & 1 \\ 6 x_2 + 8 x_3 \\ \frac{1}{2} x_4 \\ \frac{1}{2} x_2 \end{vmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 6 & 8 \\ \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \lambda \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}$$

teljesül?

$$A \cdot x = \eta \cdot x$$

ha létezik olyan λ skalár, hogy

$$Ax = \lambda x$$
.

Ekkor λ az A mátrix x sajátvektorához tartozó sajátértéke.

$$Ax - \partial x = 0$$

 $Ax = \lambda x \iff (A - \lambda E)x = 0, \forall$

azaz adott λ sajátérték esetén egy homogén lineáris egyenletrendszer nemtriviális megoldásai adják a sajátvektorokat. Pontosan akkor létezik nemtriviális megoldása, ha

$$det(A - \lambda E) = 0.$$
Qavan sur no figure

Az $n \times n$ -es A mátrix karakterisztikus polinomja az n-edfokú det $(A - \lambda E_n)$ polinom. A karakterisztikus polinom gyökei éppen az A sajátértékei.

$$3E = \begin{pmatrix} 0 & 3 \\ 3 & 0 \end{pmatrix}$$

Határozzuk meg az

$$A = \left(\begin{array}{cc} -5 & -8 \\ 4 & 7 \end{array}\right)$$

mátrix sajátértékeit.

A karakterisztikus egyenlet: $det(A - \lambda E) = 0$:

Ha
$$n_1 = -1$$
, allow a soricity end of:
 $A - n \in A + 1 \cdot E = \begin{pmatrix} -4 & -8 \\ 4 & 8 \end{pmatrix}$

$$\begin{pmatrix} -4 & -8 \\ 4 & 8 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$(A - n E) \times = 0$$

$$X = t \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \end{pmatrix} \qquad t \in \mathbb{R}$$

$$A \cdot X = \begin{pmatrix} -5 & -8 \\ 4 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \cdot X \\ 1 \end{pmatrix}$$

 $X_{1} = -2 X_{2}$

-4x,-8x, =0

 $x_2 = t \in \mathbb{R}$

Ha
$$n_2 = 3$$

$$A - nE = \begin{pmatrix} -8 & -8 \\ 4 & 4 \end{pmatrix}$$

$$(A - nE) \times = 0$$

$$\begin{pmatrix} -8 & -8 \\ 4 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$t \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

X1 = -X2

xz=t EIR

 $X_1 = -t$

 $-8x_{1}-8x_{2}=0$

 $X_1 + X_2 = 0$

$$X = t \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$A \times_{1} = \begin{pmatrix} -5 & -8 \\ 4 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 \\ 3 \end{pmatrix} = 3 \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} = 3 \times 3$$

Határozzuk meg az

$$A = \left(\begin{array}{cc} 3 & -2 \\ 2 & -1 \end{array}\right)$$

mátrix sajátértékeit.

A karakterisztikus egyenlet: $det(A - \lambda E) = 0$:

$$\left|\begin{array}{cc} 3-\lambda & -2 \\ 2 & -1-\lambda \end{array}\right| = (3-\lambda)(-1-\lambda) + 4 = \lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$$

A gyökök: $\lambda_{1,2}=1$. (Egy valós sajátérték, kétszeres multiplicitással)

Ha
$$n=1$$
, allow a society. Here
$$\begin{pmatrix} 2 & -2 \\ z & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{aligned}
& 2x_1 - 2x_2 = 0 \\
& x_1 = x_2 \\
& x_2 = t \in \mathbb{R} \\
& x_1 = t
\end{aligned}$$

$$x = t \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad t \in \mathbb{R} \qquad \qquad \begin{cases} x_1 = t \in \mathbb{R} \\ x_2 = t \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Határozzuk meg az

$$A = \left(\begin{array}{cc} 3 & -2 \\ 1 & 1 \end{array}\right)$$

mátrix sajátértékeit.

A karakterisztikus egyenlet: $det(A - \lambda E) = 0$:

$$\begin{vmatrix} 3-\lambda & 1\\ 2 & 1-\lambda \end{vmatrix} = (3-\lambda)(1-\lambda) + 2 = \lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$7_{A/2} = \frac{4 \pm \sqrt{46-20}}{2} = 2 \pm i$$

A gyökök: $\lambda_{1,2}=2\pm i$. (Két komplex sajátérték, egymás konjugáltjai.)

Megjegyzés

- Egy $n \times n$ -es mátrix sajátértékeinek meghatározásához egy n-edfokú polinom gyökeit kell megkeresnünk.
- Egy $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ mátrix karakterisztikus polinomja egy valós együtthatós *n*-edfokú polinom \implies egy $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ mátrixnak a komplex számok körében multiplicitással számolva n darab sajátértéke van.
- Ha egy komplex szám sajátértéke az $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ mátrixnak, akkor a konjugáltja is sajátérték lesz.
- Ha x az A mátrix λ sajátértékéhez tartozó sajátvektora, akkor $c \cdot x$ (ahol $c \neq 0$) is a λ sajátértékhez tartozó sajátvektor.
- Diagonális mátrix sajátértékei a főátlóban álló számok.
- Háromszögmátrix sajátértékei a főátlóban álló számok.
- Egy mátrix pontosan akkor invertálható, ha a 0 nem szerepel a sajátértékei között.
- Ha $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ egy szimmetrikus mátrix, akkor minden sajátértéke valós.

 $A(t \cdot x) = t \cdot (Ax) = t \cdot \pi x = \pi \cdot (t \cdot x)$ $A \times = \Im \times$ Aradi Bernadett, Baran Ágnes

15 / 17

Populációs példa, folytatás

Keressük az

$$A = \left(\begin{array}{ccc} 0 & 6 & 8 \\ \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \end{array}\right)$$

mátrix egy olyan sajátvektorát, mely egy $\lambda>0$ valós sajátértékhez tartozik.

A karakterisztikus egyenlet: $det(A - \lambda E) = 0$.

$$\begin{vmatrix} -\lambda & 6 & 8 \\ \frac{1}{2} & -\lambda & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & -\lambda \end{vmatrix} = -\lambda^3 + 2 + 3\lambda = 0$$

Ennek gyökei: $\lambda_{1,2} = -1$, $\lambda_3 = 2$.

Meg kell határoznunk a $\lambda=$ 2-höz tartozó sajátalteret.

Oldjuk meg a (A - 2E)x = 0 homogén lineáris egyenletrendszert.

$$\begin{pmatrix} -2 & 6 & 8 \\ \frac{1}{2} & -2 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} -2 & 6 & 8 \\ \frac{1}{2} & -2 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 3 & 4 \\ 0 & -\frac{1}{2} & 2 \\ 0 & \frac{1}{2} & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 3 & 4 \\ 0 & -\frac{1}{2} & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Ennek megoldása:

$$\begin{vmatrix}
x = t \begin{pmatrix} 16 \\ 4 \\ 1 \end{pmatrix}, & t \in \mathbb{R} \\
x_3 = t \in \mathbb{R} \\
x_4 = 4x_3 = 4t \\
-x_4 + 3x_2 + 4x_3 = 0 \\
x_4 = 16t
\end{vmatrix}$$

Ha pl.
$$t=1$$
 1 allow at $x=\begin{pmatrix} 16\\4\\1 \end{pmatrix}$

Porsoponton Rinh escales amallel indulus

 $|a v o' \pi v :$
 $A \times = \begin{pmatrix} 0 & 6 & 8\\ \frac{1}{2} & 0 & 0\\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 16\\4\\1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 32\\8\\2 \end{pmatrix} = 2 \cdot \begin{pmatrix} 16\\4\\1 \end{pmatrix}$